

Jääkaapilla ei kannata turhaan käydä sähkökatkojen aikana, sillä sen sisälämpötila laskee muutamassa tunnissa.

Ympäristötoimen vinkkejä sähkökatkoihin varautumisessa

Tiedote **17.11.2022 11:15**

Lyhyet sähkökatkot eivät mullista arkea. Jos katkot äityvät pidemmäksi on syytä ottaa huomioon muutamia arjen vinkkejä.

Elintarvikkeiden säilytys

- Hyvin eristetty, täysi säiliöpakastin pitää ruoat jäässä jopa parinkin vuorokauden ajan. Kotipakastin saattaa sulaa lähinnä vasta pidemmän sähkökatkon aikana. Sulaneita elintarvikkeita ei kannata silloin pakastaa uudelleen. Pakastimessa ruoka säilyy jäässä pidempään, jos sen ovea ei avalla turhaan.
- Jääkaapissa vastaavasti ruoka pysyy kylmänä vain muutaman tunnin ajan, kun sähköt ovat katkenneet.
- Lämmenneet elintarvikkeet eivät ole turvallisia käyttää. Erityisen tarkka tulee olla kalan ja äyriäisten sekä myös raakojen lihatuotteiden kanssa. Valmisruoat ja maitotaloustuotteet säilyvät hieman pidempään. Maitoa voi käyttää niin kauan kuin se maistuu ja tuoksuu hyvältä.
- Talvella ruokaa voi säilyä ulkona kylmälaucussa tai sanomalehdillä vuoratussa laatikossa. Paras lämpötila on nollan ja + 6 asteen välillä. Jos ruoka jäätyy ulkona, se pitää käyttää heti sulamisen jälkeen.
- Kun sähköt palaavat: Selvitä ja arvio kylmäsäilytyksessä olevien elintarvikkeiden laatu. Jäässä olevat ruoat voit jättää pakastumaan uudestaan. Sulaneet, mutta vielä kylmät ruoat, esimerkiksi liha, kala, äyriäiset ja marjat, kannattaa laittaa ruoaksi mahdollisimman pian. Älä syö sulaneita ruokia, joiden pakkaus on mennyt rikki.

Veden lämpötila

- Lämpötila on tärkeä legionellan kasvuun vaikuttava tekijä. Legionellat pystyvät lisääntymään vedessä, jonka lämpötila on 20–45 °C. Sitä kuumemmassa lämpötilassa legionellat alkavat vaurioitua ja suurin osa legionelloista tuhoutuu muutamassa tunnissa 50 °C:ssa. Tasaisesti 60 °C lämpöinen vesi ei enää sisällä eläviä legionellabakteereja.
- Vuoden 2007 jälkeen rakennetuissa vesijärjestelmissä lämpimän veden tulee olla ympäristöministeriön asetuksen (1047/2017) mukaan vähintään 55 °C joka puolella vesijärjestelmää. Tämä tarkoittaa, että lämmönsiirtimeltä tai -vaihtimelta lähtevän veden on oltava huomattavasti kuumempaa, tarvittaessa jopa 65 °C.
[Ympäristöministeriön asetus rakennusten vesi- ja viemärlaitteistoista \(1047/2017\)](#)
- Vuotta 2007 vanhemmissa kiinteistöissä noudatetaan yleisesti suositusta 50 °C:een minimilämpötilasta. Se lämpötilataso ei aina ole riittävä legionellan kasvun ja legionelloositapausten estämiseksi. Legionellojen torjumiseksi lämmin käyttövesi kannattaisi pitää noin 55–60 -asteisena järjestelmän iästä huolimatta. Ongelmallisimmissa vesijärjestelmissä voi olla tarvetta nostaa lämpimän käyttöveden lämpötila jopa 65 °C:een.
- Talousveden ja muunkinlaisen kylmän veden lämpötilan pitäisi olla alle 20 °C legionellan kasvumahdollisuuksien heikentämiseksi.

Sisälämpötila

Parin tunnin sähkökatko ei vielä viilennä asuntoa. Jos rakennuksen sisälämpötila alkaa pidemmän katkon aikana laskea, voit soveltaa seuraavia ohjeita tilanteen ja mahdollisuuksien mukaan:

- Sulje ikkunat ja pidä ulko-ovi kiinni. Sulje väliovet käytäviin, tuulikaappeihin ja eteiseen ja tuki raot.
- Yritä pitää yksi tila lämpimänä. Sulje ulompien huoneiden ja kulmahuoneiden ovet ja tuki kylmän ilman pääsy niistä matoilla tai pyyhkeillä.
- Peitä ikkunat paksuilla verhoilla tai vilteillä. Tuo lattialle lisää mattoja.
- Pue päälle lämpimät, hengittävät vaatteet. Laita jalkaan sukia tai kengät, pue tarvittaessa hattu päähän ja käsineet käteen.
- Jos joudut yöpymään kylmässä tilassa, kokoa sängyt lämpimimpään tilaan.

Eläintilat

- Eläintiloilla tärkeintä on varautuminen ennakkoon varmistamalla, että varavoimaa on käytössä.
- Sähkökatkon pitkittyessä eläinten riittävään vedensaantiin on hyvä kiinnittää huomiota. Lumi ei riitä korvaamaan sulaa juomavettä, sillä lumesta saatava vesimäärä on huomattavan vähäinen. Muistathan tarjota eläimille riittävästi sulaa juomavettä useamman kerran päivässä.
- Täysikasvuinen nauta tarvitsee vettä 40–160 litraa vuorokaudessa, hevonen 20–100 litraa, fysiologisesta tilasta ja rasituksesta riippuen. Esimerkiksi hevosilla yleinen ähkyn aiheuttaja talviaikaan on juuri nestehukka.

Lisätietoja:

ympäristöinsinööri, vt. terveysvalvonnan johtaja, Armi Kainulainen, p. 020 617 4330, armi.kainulainen@imatra.fi

Lähteet:

[Nain_varaudut_pitkiin_sahkokatkoihin.pdf \(defmin.fi\)](#)

[Kolmen päivän kotivara | Martat](#)